EQAVET NRP HR

DIGITALNI LETAK 2

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

Qavet@hr
OSIGURAVANJE KVALITETE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU U HRVATSKOJ

Sufinancira Europska unija

NACIONALNA SURADNIČKA PROCJENA – ALAT ZA UNAPRJEĐENJE SAMOVRJEDNOVANJA ŠKOLE

1. METODOLOGIJA PROVEDBE SURADNIČKE PROCJENE

Suradnička procjena (*Peer Review*) je oblik vanjskog vrjednovanja koji se provodi u ustanovi za strukovno obrazovanje sa svrhom unaprjeđivanja postupaka osiguravanja kvalitete školske ustanove kroz zajedničko učenje sudionika kolegijalne procjene, koje koristi i školi i kolegama sustručnjacima koji provode kolegijalnu procjenu. Prilikom kolegijalne procjene kolege iz druge škole (Peers) procjenjuju i pružaju povratnu informaciju o kvaliteti procjenjivane škole.

Nazivi „suradnička/kolegijalna procjena" (Peer Review) i „kolega sustručnjak" (Peer) hrvatski su prijevodi termina iz engleskog jezika.

Metodologija za provedbu suradničke procjene se temelji na europskom okviru opisanom u Priručniku za europsku kolegijalnu procjenu i dokumentu „Područja i kriteriji kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju", koji definira **15 područja kvalitete** (PK) kao temelj za vrjednovanje.

Svaka škola odabire jedno, ili više, od tih područja kvalitete za vrjednovanje, u skladu s vlastitim razvojnim prioritetima. Time se osigurava primjenjivost i relevantnost procesa za svakog sudionika.

Faze metodologije

Proces suradničke procjene sastoji se od **četiri povezane faze**

Faza 1: Samoprocjena

Škola započinje proces suradničke procjene izradom **Izvješća o samovrjednovanju**, u kojem su prikazani rezultati analize odabranog područja kvalitete prema definiranim kriterijima. Izvješće se izrađuje prema smjernicama koje osiguravaju dosljednost i usporedivost. Samoprocjena uključuje prikupljanje podataka i dokaza, refleksiju i analizu praksi, uz sudjelovanje nastavnika i drugih zaposlenika škole.

Faza 2: Kolegijalna procjena i posjet školi

Nakon što kolege sustručnjaci dobiju izvješće, započinje faza pripreme posjeta. Održavaju se **pripremni sastanci** tijekom kojih se:

- analizira Izvješće škole o samovrjednovanju
- postavljaju dodatna pitanja školi za pojašnjenja informacija iz Izvješća o samovrjednovanju
- dogovaraju intervjui s odabranim dionicima i logistika posjeta
- izrađuju pitanja za intervju odabranih dionika škole.

Posjet školi može se organizirati uživo ili na daljinu (video-konferencijom), a posjet traje tri dana. Aktivnosti tijekom posjeta:

- obilazak škole i uvid u školske prostore
- promatranje nastave i drugih školskih aktivnosti
- intervjui s odabranim dionicima
- pregled školske dokumentacije poput Godišnjeg plana i programa rada i sl.

Zadnji dan posjeta rezerviran je za završni sastanak tima kolega sustručnjaka i dionika škole na kojem se **daju prve povratne informacija** školi o nalazima vrjednovanja. Također, ukoliko škola zatraži, kolege sustručnjaci iznose primjere dobre prakse i daju preporuke za daljnji razvoj – ***nije propisano metodologijom, ali se provodi najčešće u neformalnom dijelu***.

Faza 3: Izrada Izvješća o suradničkoj procjeni

U roku **do mjesec dana od posjeta školi**, kolege sustručnjaci izrađuju **završno izvješće** o suradničkoj procjeni. U njemu se:

- sustavno opisuju nalazi vrjednovanja
- navode prednosti škole
- identificiraju područja za unaprjeđenje

Izvješće služi kao temelj za refleksiju škole i daljnji rad na unaprjeđenjima te izradu plana poboljšanja.

Faza 4: Planiranje i provođenje unaprjeđenja

Škola izrađuje **plan unaprjeđenja** na temelju rezultata suradničke procjene i donesenih zaključaka. Plan uključuje aktivnosti koje vode konkretnim poboljšanjima u radu škole. Provedba ovog dijela dio je aktivnosti škole, a odgovornost je škole da prati ostvarenje planiranih ciljeva i njihov učinak na kvalitetu rada, nastave i iskustva učenika u učenju i postizanju rezultata.

2. PROVEDBA U PRAKSI – ŠEST ŠKOLA, DVA KLASTERA

Kao dio projekta ***EQAVET NRP HR***, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih provela je **pilot-fazu nacionalnih suradničkih procjen**a u šest strukovnih škola, podijeljenih u **dva sektorska**, **klastera za provedbu suradničkih procjena**. Aktivnost se provodila u vremenu od kolovoza 2024. godine do travnja 2025. godine.

Svaka škola sudjelovala je u dvije uloge u ovom procesu – kao vrjednovana ustanova, škola domaćin suradničke procjene, i kao dio tima kolega sustručnjaka u vrjednovanju druge dvije škole iz klastera.

Klaster 1 – Ekonomija, trgovina i poslovna administracija

Škole:

- Ekonomska i trgovačka škola Dubrovnik
- Ekonomska i upravna škola Osijek
- Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar

Sve suradničke procjene u ovom klasteru provedene su **na daljinu** putem videokonferencijskih alata.

Klaster 2 – Zdravstvo i socijalna skrb

Škole:

- Medicinska škola Bjelovar
- Škola za medicinske sestre Vinogradska
- Škola za primalje

U ovom klasteru procjene su provedene **uživo**, na licu mjesta.

Svaka škola u klasteru provela je jednu suradničku procjenu kao domaćin, dok su vrjednovatelji (kolege sustručnjaci) dolazili iz druge dvije škole u istom klasteru i činili su četveročlani tim.

Odabir područja kvalitete

Od 15 područja kvalitete svaka škola je odabrala jedno područje kvalitete za koje je zatražila suradničku procjenu. Odabir je proveden na temelju samoprocjene potreba i razvojnih prioriteta pojedine škole.

Škole su odabrale sljedeća **područja kvalitete (PK)** za vrjednovanje:

- PK 5 – Upravljanje infrastrukturom, objektima i financijama (1 škola)
- PK 6 – Planiranje i upravljanje ljudskim resursima (2 škole)
- PK 9 – Vanjski odnosi (2 škole)
- PK 10 – Internacionalizacija (1 škola)

Vremenski okvir aktivnosti

Faza	Aktivnost
0. Priprema	**Kolovoz 2024.** – pripremna radionica u Zagrebu za sve predstavnike škola i buduće kolege sustručnjake
1. Samoprocjena	**Rujan 2024.** – održana ***online*** priprema sa školama; škole izrađuju izvješća o samovrjednovanju
2. Kolegijalna procjena i posjet školi	**Listopad – prosinac 2024.** – provodi se šest suradničkih procjena prema unaprijed definiranom rasporedu uz podršku i sudjelovanje Agencije na svakoj suradničkoj procjeni. Svakoj procjeni prethodila su 3-4 ***online*** sastanka za pripremu suradničkog posjeta školi
3. Izrada izvješća o suradničkoj procjeni	**Siječanj 2025.** – završna izvješća dovršena, uz podršku Agencije
4. Planiranje i provođenje unaprjeđenja	**Veljača 2025.** – škole dobivaju izvješća o suradničkoj procjeni
5. Metaevaluacija	**Travanj 2025.** – metaevaluacijska radionica: refleksija, povratne informacije i prikupljanje primjera dobre prakse

Metaevaluacija i budući koraci

Agencija je tijekom travnja 2025. godine organizirala **metaevaluacijsku radionicu** na kojoj su sudionici:

- evaluirali provedbu suradničkih procjena i metodologiju
- predložili poboljšanja u provedbi i dokumentiranju
- podijelili iskustva i primjere dobre prakse

Rezultati radionice bit će temelj za izradu praktičnog priručnika i online tečaja za škole i buduće kolege sustručnjake, čime se alat dodatno profesionalizira i omogućuje šira primjena u hrvatskom obrazovnom sustavu.

Zaključak

Nacionalne suradničke procjene, temeljene na europskoj metodologiji, u hrvatskom su kontekstu pokazale visoki potencijal za unaprjeđenje samovrjednovanja i strateškog razvoja škola. Kroz jasno strukturiran i podržan proces, škole dobivaju relevantne, konkretne i poticajne povratne informacije o kvaliteti rada u odabranom području. Uz dodatne alate koje Agencija planira razviti, suradnička procjena može postati vrijedan dio sustava osiguravanja kvalitete u strukovnom obrazovanju.

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Više informacija o suradničkoj procjeni dostupno je na:
www.qavet.hr

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

QAVET@HR OSIGURAVANJE KVALITETE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU U HRVATSKOJ

Sufinancira Europska unija

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odarslih (ASOO)
Garićgradska ulica 18 - Zagreb